

Fakultetsstyrelsen

Pedagogisk meriteringsmodell vid HT-fakulteterna

Bakgrund

I Lunds universitets strategiska plan för 2017–2026 står att läsa att ”utbildning och forskning ska sammanflätas i lärandemiljöer där det både undervisas och forskas och där meritering inom utbildning och forskning likställs”. Ett sätt att ”likställa” pedagogisk meritering med forskningsmeritering är att bedöma och belöna pedagogisk skicklighet genom en så kallad pedagogisk meriteringsmodell. Under 2022 utarbetades nya fakultetsspecifika riktlinjer för antagning av oavlönade docenter och förslaget fastställdes av Fakultetsstyrelsens arbetsutskott 2022-03-21 (§174). Beslutet innebar att pedagogiska meriter inte längre uppmärksammas i docenturen. I samband med beslutet gav Fakultetsstyrelsens arbetsutskott uppdrag till Grundutbildningsnämnden att driva frågan om bedömning och belöning av pedagogisk skicklighet. In enlighet med ett förslag från Grundutbildningsnämnden beslutade Fakultetsstyrelsens arbetsutskott 2022-12-14 att starta ett projekt för att ta fram en pedagogisk meriteringsmodell (STYR 2022/809). Projektets syfte var att utreda och lägga fram ett förslag på en modell och organisation för att bedöma och belöna pedagogisk skicklighet vid HT-fakulteterna. Till projektledare utsågs Maria Larsson, AHU. Enligt projektplanen skulle projektet leverera ett ramverk och innehåll i en pedagogisk meriteringsmodell och alla dess delar, föreslå en sammanfattande organisation som inrättas permanent för det framtida arbetet samt specificera kostnader för inrättandet av en pedagogisk meriteringsmodell. Instruktioner och rutiner kring organisation, anvisningar till sökande och sakkunniga ingick inte i förslaget. Dessa ska utarbetas under våren 2024.

Nedan presenteras den modell för att bedöma och belöna pedagogisk skicklighet vid HT-fakulteterna som togs fram i projektet och som Fakultetsstyrelsen beslutat att införa (2023-11-08, § 187).

Syfte

Det övergripande målet för HT-fakulteternas pedagogiska meriteringsmodell är att främja den pedagogiska utvecklingen vid fakulteterna och att bidra till hög kvalitet i utbildningarna genom att:

- stimulera lärare till att utveckla sin pedagogiska kompetens
- skapa incitament för institutioner att ge goda förutsättningar för pedagogisk utveckling
- uppmärksamma och premiera hög pedagogisk kompetens hos lärare

Meriteringsmodellen belönar reflexiva, utvecklingsinriktade lärare som tar kollegialt ansvar för en vetenskapligt förankrad pedagogisk praktik.

Meriteringsnivåer

Modellen för högskolepedagogisk meritering vid HT-fakulteterna innebär att lärare kan ansöka om två på varandra följande nivåer: 1) meriterad lärare och 2) excellent lärare. Läraren måste först ansöka om och utses till meriterad lärare för att sedan kunna ansöka om att bli utsedd till excellent lärare.

Två nivåer möjliggör för lärare som huvudsakligen arbetar lokalt med pedagogiskt arbete och utveckling att kunna få en utmärkelse som meriterad lärare.

Ledarskapsuppdrag och arbete på nationella och internationella arenor, som krävs på excellent nivå, är inte möjliga för alla lärare att engagera sig i, varför en enda nivå där ledarskapsaspekten finns med skulle stänga ute en stor grupp. Att ha flera steg i en meriteringsmodell ligger också i linje med internationella motsvarigheter, där meritering sker i flera steg. Flera steg föreslås också i ett centralt projekt vid Lunds universitet som under 2023 kartlägger och utreder pedagogiska karriärvägar. LU-projektet hämtar inspiration från *Career Development Framework*. Den innebär bland annat att varje lärare har en plan för sin pedagogiska utveckling.

Utnämningen ger titlarna Meriterad lärare och Excellent lärare (eng: Qualified teacher och Excellent teacher). Detta är nationellt vedertagna titlar som används vid majoriteten av svenska lärosäten som har en pedagogisk meriteringsmodell.

Ekonomiska incitament

Den utnämnda läraren ges ett fast lönetillägg om 1 000 kr för meriterad nivå och ytterligare 1 000 kr för excellent nivå. Lönepåslaget utgår från och administreras av institutionerna på samma sätt som vid befordran för docentur. Anställningsformen ändras inte.

Formell behörighet att söka

Den som har en anställning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna kan vid ett årligt ansökningstillfälle göra en ansökan om bedömning av sin pedagogiska skicklighet. För ansökan krävs att den sökande lämnar in pedagogisk portfölj, meritförteckning samt tillstyrkan från prefekt. För att vara behörig att söka excellentnivån krävs tillsvidareanställning.

De formella behörighetskraven för att kunna söka innefattar minst 2 500 klocktimmar undervisningstid inom högre utbildning. Undervisningstid innefattar planering, genomförande och examination. För behörighet krävs också högskolepedagogisk utbildning motsvarande minst 10 veckor (15 hp).

Utöver de formella behörighetskraven finns bedömningskriterier, och för varje kriterieområde finns underrubriker. Alla kriterier för respektive nivå ska uppfyllas, men kan ges olika tyngd. Kriterier ska belysas och verifieras i den sökandes pedagogiska portfölj och meritförteckning. Instruktioner till rådet, sökande och till sakkunniga ska utarbetas våren 2024.

Bedömningskriterier

För **meriterad nivå** betonas lärarens engagemang och skicklighet i mötet med studenterna, vilket visar sig i planering, genomförande, examination, utvärdering och utvecklingen av den egna undervisningen.

Pedagogisk erfarenhet och skicklighet

Den sökande

- Demonstrerar en bred och omfattande undervisningserfarenhet från högre utbildning
- Arbetar utifrån en medveten pedagogisk grundsyn och utvecklar sin pedagogiska praktik i relation till högskolepedagogik och beprövad erfarenhet
- Planerar och genomför undervisning och examination utifrån en förståelse för studenters lärande, samt i relation till utbildningens lärandemål

Pedagogisk utveckling

Den sökande

- Reflekterar kring och utvecklar sin undervisningspraktik i interaktion med studenter och kollegor, samt mot bakgrund av högskolepedagogik och beprövad erfarenhet
- Beskriver planer för sin pedagogiska kompetensutveckling med underbyggda resonemang om hur denna kan komma studenters lärande till gagn

Vetenskaplig förankring i ämnet

Den sökande

- Reflekterar kring ämnet och ämnesinnehållet i den egna undervisningen samt knyter sin undervisning till forskning och utveckling inom ämnet
- Arbetar för att stimulera ett vetenskapligt och reflekterande förhållningssätt hos studenterna

Pedagogisk helhetssyn och verksamhetsutveckling

Den sökande

- Utformar och bedriver undervisning med hänsyn till såväl studenternas som verksamhetens förutsättningar och behov
- Kan redogöra för sin syn på utbildningens relevans och tydliggör hur hen bidrar till att utbildningen i sin helhet förbereder studenterna för framtiden
- Bidrar till verksamhetens pedagogiska utvecklingsarbete genom att initiera och aktivt delta i kollegialt erfarenhetsutbyte

En excellent lärare har tidigare blivit bedömd och utnämnd till meriterad lärare. För **excellent nivå** betonas lärarens vetenskapliga förhållningssätt till det pedagogiska uppdraget samt engagemang och skicklighet i pedagogiskt ledarskap. Den excellenta lärarens pedagogiska praktik har betydelse för institutionen, kollegiet och lärosätet.

Högskolepedagogisk kunskapsutveckling

Den sökande:

- Undersöker systematiskt utbildningsverksamhet i problematiserande och utvecklande syften
- Bidrar till kunskapsutveckling inom det högskolepedagogiska området genom att dokumentera och kommunicera sina högskolepedagogiska kunskaper

Pedagogiskt ledarskap och samverkan

Den sökande:

- Leder och organiserar pedagogiskt utvecklingsarbete inom och över ämnesgränser
- Arbetar medvetet och långsiktigt för högskolepedagogisk utveckling i sitt pedagogiska ledarskap, med hänsyn till kunskap om studenters lärande och verksamhetens förutsättningar
- Arbetar externt och utåtriktat med utbildningsfrågor i samverkan med kollegor, både nationellt och internationellt. Omfattningen av internationellt arbete bedöms med hänsyn till ämnets karaktär och tradition

Rådet för högskolepedagogisk meritering

För att hantera handlägningsprocessen, samordna bedömningsarbetet och bereda beslut kring pedagogisk meritering ska en fakultetsgemensam instans inrättas, *Rådet för högskolepedagogisk meritering*. Ordförande för rådet utses av dekan. Därutöver består rådet av tre ordinarie ledamöter och en suppleant, samtliga med lärartjänst, en intern pedagogisk konsult, samt en studentrepresentant.

Rådets ledamöter föreslås av valberedningen. Beslut om att utse ledamöter fattas i Fakultetsstyrelsen. Mandatperioden är treårig och rådet sammanträder ca fem gånger per år. Rådets ledamöter kan inte ansöka om pedagogisk meritering under den mandatperiod som de är engagerade.

Preliminär tidslinje för ansökningsprocessen och rådets möten:

15 september	Rådet sammanträder. Uppstartstillfälle inför årets ansökningsprocess.
1 oktober	Sista ansökningsdag. Rådets sekreterare granskar alla ansökningar och återkopplar till sökanden med eventuella frågor. Rådets sekreterare tar kontakt med presumtiva sakkunniga.
1 november	Rådet sammanträder. Genomgång av inkomna ansökningar och tillstyrkan från prefekterna. Rådet utser sakkunniga. Därefter får sökande möjlighet att erinra mot beslut om sakkunnig.
15 november	Ansökningshandlingar skickas ut till sakkunniga (ca 6 veckors arbete). Rådet sammanträder med sakkunniga (on-line). Intervjuer genomförs.
15 januari	Sakkunnigutlåtanden inkommer. Sekreteraren sammanställer och skickar ut kallelse till rådet.

15 februari	Rådet sammanträder. Sakkunnigutlåtanden diskuteras och förslag till beslut i Fakultetsstyrelsen bereds.
1 april	Fakultetsstyrelsen fattar beslut.
15 maj	Rådet sammanträder. Utvärdering av föregående ansökningsomgång och eventuella justeringar diskuteras. Förberedelser för höstens arbete med ansökningsprocessen.

Ansökningsprocessen

Ansökningar hanteras en gång per år av *Rådet för högskolepedagogisk meritering*. Rådet tar emot ansökningar och rekommenderar Fakultetsstyrelsen att ta beslut om sökandes pedagogiska meriter på grundval av bedömningar gjorda av en extern sakkunnig. Nedan följer en beskrivning av rutiner för handläggning av ansökningar:

1. Läraren som önskar ansöka om att bli utnämnd till meriterad eller excellent lärare hämtar information om ansökningsförfarandet via fakulteternas webbsida.
2. Läraren sammanställer sin pedagogiska portfölj med bilagor och CV samt en tillstyrkan av prefekt att de formella behörighetskraven är uppfyllda. Det rekommenderas att gå utbildning i att skriva en pedagogisk portfölj. Avdelningen för högskolepedagogisk utveckling (AHU) erbjuder kurser.
3. Läraren lämnar in sin ansökan senast 1 oktober.
4. Rådet sammanträder inom fyra veckor från sista ansökningsdag. För fullständiga ansökningar utser rådet, med delegation från AU, en extern sakkunnig samt en reserv.
5. Rådets sekreterare tar kontakt med föreslagna sakkunniga och undersöker eventuellt jäv.
6. Den sökande får möjlighet att inkomma med saklig grund för erinran mot den sakkunnige som utsetts. Om så är fallet utser rådet, med delegation från AU, reserv.
7. Rådet sammanträder med sakkunniga för att säkerställa att instruktioner för granskningen är tydliga och för att skapa en samsyn mellan de sakkunniga.
8. Sakkunnig färdigställer sitt utlåtande, baserat på ansökningshandlingar samt en intervju och skickar det till rådet.
9. Rådet bereder inkomna handlingar från sakkunniga. Vid eventuellt ofullständigt eller otydligt utlåtande kontaktar rådets sekreterare sakkunnig för förtydligande eller komplettering.
11. Rådet bereder ärendet för beslut i Fakultetsstyrelsen. I händelse av ett negativt utlåtande meddelas den sökande och erbjuds möjlighet att dra tillbaka ansökan.
12. Rådet rekommenderar Fakultetsstyrelsen att ge läraren utnämningen meriterad eller excellent lärare baserat på uppfyllda krav.
13. Fakultetsstyrelsen fattar beslut om utnämning. Beslutet diarieförs och går inte att överklaga.

Bedömning/sakkunniggranskning

Sakkunnigutlåtande för varje ärende ska inhämtas från en extern pedagogiskt sakkunnig. Utlåtandet bygger på skriftligt underlag (reflekterande text, bilagor, cv, intyg) samt intervju med den sökande. Den interna pedagogiska konsulten medverkar vid intervjun.

Potentiella sakkunniga finns på en nationell lista över personer som anmält intresse av att vara sakkunniga vid ärenden som rör bedömning av pedagogiska meriter. Samtliga personer på den nationella listan har genomgått utbildning i att bedöma pedagogiska meriter. Andra som kan vara aktuella är personer som bedömt pedagogiska meriter inom ramen för pedagogiska meritmodeller vid andra fakulteter vid LU eller vid andra svenska lärosäten. Arvode utgår, enligt gängse schablon vid HT-fakulteterna med 6 500 kr per utlåtande, i likhet med docenturansökningar.

Validering av andra meriteringssystem

En lärare som har pedagogisk meritering från andra lärosäten i Sverige eller utomlands kan ansöka om att få dessa meriter validerade. Beskrivning av meriteringssystemet samt intyg på uppnådd nivå sänds in för bedömning vid samma tidpunkt som ordinarie ansökningar. Rådet för högskolepedagogisk meritering bedömer ärendet och skickar underlag till beslut. Vid validering av internationella meriter används sakkunniggranskning.

Överklagan

Ett eventuellt avslag på ansökan om utnämning i det pedagogiska meriteringssystemet kan inte överklagas. Förnyad ansökan får dock göras.